

MWEGHACHI NKE EMEMENGABIGA AHỤ

2 Ihe Emere 30:1-27; 31:1-21

IHEÒMỤMỤ 340

Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “JEHOVA, bú Chineke-unu, nēme amara, nwe kwa obi-ebere, Ọ gagh-esi kwa n'ebe unu nọ wezuga iru-Ya, ọ buru na unu alaghachikute Ya” (2 Ihe Emere 30:9).

I Mkpọsa nke Hezekaia Banyere Ememengabiga Ahụ

- 1 Mgbe emesiri ịdịochacha nke Ụlọkwu JEHOVA, Hezekaia nyere iwu ka edebe ememengabiga ahụ, 2 Ihe Emere 30:1, 5; Ọpupu 12:1-14; Levitikos 23:5.
- 2 N'ihị adighi ochacha nke ndi nchujà na ndi Juu ozọ maka ememe ahụ, edebeghi ememengabiga ahụ n'onwa nke mbu dika o naadi, kama ha debere ya n'onwa nke abuo, 2 Ihe Emere 30:2-4; 29:17, 34; Onu-ogugu 9:6-14.
- 3 Oriri nke Ememengabiga ahụ ka elefuworo anya ogologo oge, 2 Ihe Emere 30:5; 28:1-4; I Ndi Eze 12:26-28.
- 4 Esitere n'onu ndi ogbaosọ zisaa ozi ahụ gazue Juda na Israel niile, 2 Ihe Emere 30:6-9.
- 5 Ufodu ndi Israel chiri ndumodu ahụ nke isopuru Chineke ochi, 2 Ihe Emere 30:10; 36:14-16; Nehemaia 4:1-3; Zekaraia 14:16-18.
- 6 Otutu igwe mmadu zara oku ahụ wee si n'ala eze abuo ndi ahụ bia irubeisi n'iwu Chineke, 2 Ihe Emere 30:11, 12.

II Ndebe nke Ememengabiga Ahụ

- 1 Ogbako ndi ahụ naefè ofufè wezugara ikpere arusi niile foduru, 2 Ihe Emere 30:13, 14.
- 2 Inuokun'obi nke igwe mmadu ahụ kpaliri obi ndi nchujà; ewe debe Ememengabiga ahụ dika Iwu si di, 2 Ihe Emere 30:15, 16.
- 3 Hezekaia kpereekpere maka ebere Chineke n'isi ndi ahụ ji obi ha niile naefè Chineke ofufè ma ha enweghi ike idebezu ihe niile nke Iwu ahụ chorọ, 2 Ihe Emere 30:17-20; I Samuel 16:7; I Ihe Emere 28:9; Aisaia 1:10-20
- 4 Emere ememe nke achicha ekoghiko ahụ di ogologo kari n'ihị ngozi di ukwu nke Chineke naawukwasị ha, 2 Ihe Emere 30:21-23; Ọpupu 12:15-20; 13:6-10; Levitikos 23:5-8.

III Otutu Ihe nke Irubeisi n'Iwu Chineke Wetara

- 1 Eze gbara ndi Livai ume n'ozu ha naejere Chineke, naewere kwa ihe nweta nke aka ya nye maka oriri na ichujà di icheiche nke naaga n'iru, 2 Ihe Emere 30:22-24.
- 2 Oké onu na obiuto wee di na Jerusalem, 2 Ihe Emere 30:25-27.
- 3 Mgbe Ememe Ngabiga ahụ gasiri, ndi o bua laghachiri n'obodo ha wee mebisia ebe ikpere arusi niile, 2 Ihe Emere 31:1.
- 4 Hezekaia weghachiri ihe ndiozo di nime ofufè nke Chineke bu nke elefusiworo anya, 2 Ihe Emere 31:2-19; Onu-ogugu 18:8-32.
- 5 Ihe gaara Hezekaia nkeoma n'ihị omume ya n'ebe Iwu Chineke di, 2 Ihe Emere 31:20, 21; 29:2, 10, 11.

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Hezekaia, Onye Weghachiri Òfùfè nke Chineke

Mgbe Hezekaia bụ eze rigooro n'ocheeze nke Juda ọ malitere ngwangwa iweghachi ezi òfùfè nke Chineke. N'ónwa nke mbụ nke nke ọchịchị ya, o meghepuru ọnuuzọ niile nke Ụlọ Chineke, wee gbaa ndị Livai na ndị nchụàjà niile ume ka ha doghachi onwe ha nsọ n'ihì ozi ahụ nke Chineke kpọrọ ha òkù ijé.

Ememengabiga Ahụ

“Mgbe ndị Israel nọ n'ala Ijpt,

Rapu ndi M ka ha la.

“Akpagburu ha kari a ka ha puru i nagide,

Rapu ndi M ka ha la.”

Otú a ka otù abù nke ndị Amerịka si malite. Ọtụtụ abù nke ndị mbaozọ dị icheiche, n'otù ụzọ ahụ, rụturu aka banyere otù ihe ukwu nke mere n'Ijpt n'ihe dị ka arọ 1500 tutu òmùmù nke Kraist. Óké ihe a bụ ọpupu nke ụmụ Israel site n'ala Ijpt, nke malitere site n'otù ememe nke akporọ Oriri nke Ememengabiga. Mgbe ndị Israel nọ n'oriri nke ememe ahụ dika Iwu Chineke si dij n'ebe obibi ha, ọnuma nke Chineke dakwasiri ndị Ijpt n'ulo ha dij icheiche. Mmụọzi nke ọnwụ ahụ gabigara n'ala ahụ wee baa n'ulo ọ bula nke anaahughị ọbara nke nwaaturu ahụ n'awaruzọ niile na n'ofiereuzọ niile. Chineke ekwuwo, “Mgbe M'huru ọbara ahu Mgāgabiga unu” (Ọpupu 12:13). Ememe ahụ nke atoro ntọala ya n'abalị ahụ ka ndị Israel ga náedebe kwa arọ mgbe ha batasiri n'Ala Mkwà ahụ, akpokwara Ememengabiga n'ihì mkwà nke a Chineke kwere. N'uzọ dij otù a ka ha gaeji náecheta nnaputa ahụ Chineke naputara ha n'Ijpt.

Ndị Juu nke oge a echèfuwo ọtụtụ ememe na usoro nke Iwu Moses, ma ha naecheta náedebe kwa Ememengabiga. Èzinaulo nke ezi onye Juu ọ bula naeme ememe ya n'abalị ahụ; ha naaguputa Okwu Chineke ọfọdu n'olu dij elu, ma ọfọdu ka ndị ahụ naabu dika abù bụ ndị so n'oriri ahụ mgbe ha naeri iheoriri ndị ahụ nke bụ iheátù nke ezi Ememengabiga ahụ. Ọ bụ ememe dij ókéonuahia n'obi ndị Juu niile. Akpagbuwo ha ozọ nime ọtụtụ ọgbọ nke gabigaworo na mgbe nso ma ha naeleanya nnaputa ozọ.

Mweghachị nke Hezekaia Weghachiri Ememengabiga ahụ

Dika eze Juda, Hezekaia nwereike ikpokota ndị ọ naachị n'ihì ihe ọ bula nke o chere dij mkpà nke metutara alaeze Juda. O nwekwara ikike ozọ n'ebe ụmụ Israel niile nọ -- ebo iri ahụ nke nọ n'okpuru Eze Hoshea na ndị nke anaakpo Juda. Dika eze nke ebo ahụ, ọ dij kwa ya n'aka ikpo ndị ahụ arọputara n'òfùfè nke Chineke, ọ dighi ebe ozọ apuru inwe nzuko ahụ ma ọ bughị na Jerusalem.

Ọ buru na Hezekaia ezipughị ndiogbaoso gazue Israel niile ikpokota mba ahụ niile n'Ememengabiga a, ọ putara na ọ luzughị ọlụ ya otù o kwesiri. Jeroboam, eze mbụ nke ndị Israel mgbe ekwasiri alaeze ahụ weere ikpere arusi dochie ezi òfùfè nke Chineke ka ebo iri ahụ ghara iga Jerusalem ewee kekota ha na alaeze nke Juda n'otù ọchịchị na n'otù okpukpe. N'ogologo arọ 250 ndia ebo iri ahụ ejeghi Jerusalem ife Jehova òfùfè, kama ha gbasoro omume na uzọ ojoo niile nke ikpere arusi.

N'alaeze nke ndida, ihe agaghị kwa nkeoma ọtụtụ oge dika o kwesiri site na mgbe ekwasiri alaeze ahụ, n'ihì na “mgbe emere ka ala-eze Rehoboam guzosie ike, mgbe ọ di kwa ike, na ọ rapuru iwu JEHOVA, ya na Israel nile” (2 Ihe Emere 12:1). Ugbo a, mgbe anaachọ iweghachị ezi òfùfè ahụ ozọ, ọ bụ ihe zirieze ka eze ahụ onye ọ dij n'aka ya iweghachi ya mee ka ndị Israel niile mata ka ha niile wee bia rita uru nke siere ná ngozì Chineke nke anaeleanya na ọ ghaghị idi.

Ọ dighi mfé idebe Ememengabiga ahụ n'oge o kwesiri n'ihì na emebeghi ka Ụlọkwu Chineke dij ọcha tutu ubochi Ememengabiga ahụ wee gafee. Hezekaia chọputara n'Iwu Moses na ọ bụ náánj otù ihe puru ime ka aghara idebe Ememengabiga ahụ n'ubochi nke irinaise n'ónwa nke mbụ. Otù ihe a bụ ma ọ buru na emeghi ka ndị ahụ dij ọcha n'oge Ememengabiga ahụ. N'ihì nke a, Hezekaia rioro inyeaka nke Chineke wee kwuputa na agaeme Ememengabiga ahụ n'ónwa nke abuo, na ọ bughị n'ónwa nke mbụ.

Ndumodu nke Hezekaia dij mma. O wee degara ndị Israel akwukwo si, “Unu ekwesila olu-unu ike dika nna-unu-hà mere; ma nyenu JEHOVA aka-unu, ba n'ebe nsọ Ya, nke O doworo nsọ rue mgbe ebigh-

ebi, fè-kwa-nu JEHOVA, bú Chineke unu òfùfè, ka iwe-Ya nke di ọku we si n'ebe unu nọ chigharia.” Ebo iri ahụ nke Israel amaliteworị idetụ ọnụma Chineke ire, ọ bụ kwa náání ọnwa olenaole mgbe nke a gasịrị ka emere ka ndọtan’agha na mgbasasị ha zueòkè. Adoroghị ndị Juda n’agha wee rue mgbe ihe dịka otù narị arọ na iriise gasịrị, nke ihe kpatara ya bụ na ụfọdu ndjeze Juda naasọpuru Chineke na kwa ọtutu ntutemmụọ nke enweworo n’alaeze ahụ. Chineke naekpuchi ndị náatụ egwù Ya. Ndị náasọpuru Chineke ka Ọ naelekọta kwa. Eziokwu ndịa dī irè n’ụbọchị taa dīka ha dī n’ogbo ndi garaaga, ọ dīrī anyị taa dīka ọ dīrī ụmụ Israel.

Mbibi nke Ikpere Arusị

Ma ọ bughị ndi Israel niile zara òkù ahụ Hezekaiia kporo ha ịbia na Jerusalem. “Ha we nāchi ha ọchi, leli kwa ha anya. Otú ọ di, ndikom ufođu ndi sitere n’Asha na Manase, site kwa na Zebulun, ruru ala, we bia Jerusalem.” “Ewe chikọta ndi bara uba nime Jerusalem ... bú nkpọkọta bara uba nke-uku.”

Mmadu ndia, ndi obi ha, naagbaghiagugọ nweworo ọchichọ ogologo oge inwe ohere nke mmekorita n’etiti umunna ha ndi okwukwe ha na òfùfè nke ezi Chineke ha bụ otù, enweghi mmasi n’ebe okpukpe ahụ nke ndjeze ha meputara iji gbanwere ezi okpukpe nke Chineke nọ. Mgbe emere ka ezi òfùfè nke Chineke guzosieike ha enwekwaghị oge ọ bula maobu inuokụ n’obi ikpere ihe ọ bula ọzọ naabughị Chineke nke dī ndu. Ha wee tidasịa ebe ichuajà niile nke dī na Jerusalem, wee kpofue ha n’ebe ikpofu ihe nke ọrammadu dī n’odo mmiriyi Kidron. Mgbe ahụ, mgbe ha mesiri ememengabiga ahụ wee naalaghachi n’ulo ha dī icheiche, ha “puru jerue obodo nile nke Juda, titue ogidi nile, gbutu kwa Asherim, kwatu kwa ebe di elu nile na ebe ichu-aja nile, ma ka ha pua na Juda na Benjamin nile, na n’Efraim kwa na Manase, rue mgbe emere ka ha gwusia.”

N’obi nke ezi nwa Chineke ọ bula, ọ dighi ọchichọ ime ihe ọzọ dī ya mkpa ma ọ bughị ifè ezi Chineke òfùfè. Agaghị enwe ihe ọ bula agaeji gbanwe Ozioma nke Jisọs Kraist n’ebe onye ahụ nọ. Ọ gaenwe ntachioji burukwa onye naenyere ndi naadighike aka, nwee kwa ogologo ntachioji na obiebere n’ebe ndi chorọ inyeaka na ndumodu nọ, ma n’otuaka ahụ ọ gaejidesi kwa ozizi niile nke Okwu Chineke ike. Ọ buru kwarị na ndi wetaara ya Ozioma ahụ na mbu, maobu ndi mmuozosi sitere n’Eluigwe, gaabia igwa ya na Ozioma ahụ adighi kwa ire maobu na ọ naghị alusikwa ọlu ike ọzọ, ọ gaghị anabata ha. Ọ maara onye o kwere na ya, ma kwesị kwa ike na Chineke nwereike idebe ihe enyefere Ya n’aka idebe wee rue ogwugwo ihe niile.

Ezi nwa Chineke ọ bula maara na Chineke adighi agbanweagbanwe, na emewo kwa ka Okwu Ya guzosieike n’Eluigwe rue mgbe ebighiebi (Abu Oma 119:89). N’ihi nke a, ezi nwa Chineke naatukwasioji ya n’Okwu ahụ na mkwa ahụ, wee nogidesieike naagbanyeghi onuogugu nke ndi nọ ya gburugburu bu ndi naadaghachiazu n’okwukwe. Ọ bụ olileanya na mkpebi a dī ike naebubiga onye nke Kraist n’oge ahuhu ọ bula, wee durue ya n’ulo ya dī n’eluigwe n’ikpeazu. Lee otu o si buru ihe igbaume mgbe anaahu ikwesintukwasioji dī otu a n’uwa taa n’obi na ndu nke olenaole ahụ kwesiri ntukwasioji ndi Chineke roputaworo! Lee kwa otu o si buru ihe dī ebube ihu na obuna n’oge gbakarisi ọchichiri nke akuko banyere ebo iri ahụ nke Israel, na otu mmuọ ahụ dī n’obi igwe mmadu ahụ dī ukwu ndi jere Jerusalem ife Chineke nke Eluigwe òfùfè!

Ihe dī Icheiche nke Mweghachị nke Ezi Òfùfè ahụ Luputara

Chineke naasopuru irubere Okwu Ya isi. Irubeisi dī mkpa karja ajansureoku na aja ọzọ dī icheiche (I Samuel 15:22).

Agaghị agworori onye isi ahụ nke oge Jisọs ma ọ buru na o rubeghi isi n’okwu niile nke Onyeozizi ahụ wee sachapu uru ahụ n’anya ya. Ọ buru na Neaman onye Siria erubeghi isi jee sunye onweya ugbò asaa nime Jodan dika onye nke Chineke gwara ya agaghị emewori ka o si n’ekpenta ya dī ọcha. Oku nke Chineke agaghị adawori n’elu ebe ichuajà nke ọla ahụ mgbe amalitere òfùfè nke Ulukwu ahụ ma ọ buru na Moses elezighi anya ihu na o mezuru ihe niile dika egosiri ya n’elu uguwu ahụ. Nrubeisi dī mkpa ma ọ buru na anyi gaanata ngozi nke Chineke. Mgbe Chineke naenye iwu, mgbe ahụ bụ oge irubeisi! Ọ bụ kwa ihe dī mma irubeisi naatufughị oge, o kwesighi iguzo naatule maobu naenyocha ihe ahụ, ebe ọ bụ uche Chineke putara ihè.

Agọziri ndi niile ahụ rubereisi n’oge Hezekaiia. “Ọnụ uku we di na Jerusalem.” “Ndi nchu-àjà, bú ndi Livai, we bilie gọzie ndi ahụ: ewe nu olu-ha, ekpere-ha we biarue ebe-obibi-Ya di nsọ, rue elu-igwe.” Ndi ahụ niile rubeere Chineke isi n’ihe banyere mkpụrụmbụ niile nke owuweiheubi ha. Ha kwurụ otùuzọn’uzọiri niile ha. Ha wetara onyinye afọfufò niile. Mgbe ha mesiri ihe ndia, Onyenwe anyi gọziri ha karịa, ma mee ka ihe gara ha nkeoma n’uzọ niile. Emere ka òkè nke ndi nchụàjà na ndi Livai rute ha dika Jehova nyere n’iwu, nke a mere ka ha nwee ike ijéozí ha na ifè òfufè nke Chineke nke atọworo ntọala ya n’ihi ọgan’iru nke ihe imemmuo na nke ihe náadi nwaoge nye ọra mmadu ahụ. N’ihi nke a anyi puru ihu na agoziri mba ahụ okpukpu abụo n’ihi na ha debere iwu niile nke Chineke.

Lee ka okwu eji mechie iheomumu anyi si di ebube! Edere na Hezekaiia “we me ezi ihe na nke ziri ezi na ezi-okwu n’iru Jehova, bú Chineke ya. Ma n’olu o bula nke o malitere n’ofufe nke ulo Chineke, na n’iwu, na n’ihe nile enyere n’iwu, icho Chineke-ya, o bu obi-Ya nile ka o ji me ya, ihe we gara ya nke-oma.”

Ebe a ka anyi naahu isiihe nke naweta ọgan’iru náakuku o bula nke ndu. O buru na anyi eme ihe ahụ nke bu “ezi ihe na nke ziri ezi na ezi-okwu” n’iru Chineke anyi; o buru na anyi ewere obi anyi niile jee ozi o bula nke anyi malitere ije n’Ulo Chineke, ma n’Okwu Chineke, iwere inuokun’obi niile choo Onyenwe anyi -- o buru na anyi emee ihe ndia niile anyi gaabu ndi agoziriagozi nime mmuo buru kwa ndi ihe naagara nkeoma. Nke a bu Okwu Chineke. Nke a bu kwa mkwa Chineke. O di onye o bula, maobu igwe mmadu o bula puru ikwe anyi mkwa na inye anyi ihe kariri nke ahụ? O dighi mgbe o bula ihe o bula gaakariri mkwa di icheiche nke Chineke, n’ihi na o dighi ihe o bula nke kariri ngozi di icheiche nke Chineke. Ezi nwa Chineke o bula naasi:

“Onye ka m’mwere n’elu-igwe ma o bugh Gi? Ma-obugh Gi o digh onye ihe-ya toworom utu n’uwa” (Abu Oma 73:25).

AJUJU DI ICHEICHE

- 1 Òlee otu ememe ndi Juu di mkpa nke iheomumu anyi naekwu ihe banyere ya? Ugbò ole ka aga náeme ememe a?
- 2 Gini mere eji ghara idebe ememe a mgbe o kwesiri n’oge a? Hezekaiia, o mere ihe ziriesi n’igbanwe oge eji eme ememe a?
- 3 Òlee ikike Hezekaiia nwere, dika eze nime Juda náani, izigara ndi Israel akwukwo iwu a?
- 4 Òlee otu Hezekaiia si ziga akwukwo a?
- 5 Òlee ihe ha mere n’ebe iwu ahụ di?
- 6 Òlee ihe mkpokota ahụ mere n’ebe niile anaekpere arusi?
- 7 Gini mere mgbe ndi ahụ rubereisi n’iwu Chineke wee debe Ememe Ngabiga ahụ?
- 8 Òlee ukpuru ndiozo di icheiche nke Chineke nke edebere mgbe emesiri Ememengabiga ahụ?
- 9 Òlee otu anyi gaesi meso ndi niile ahụ gaagba mbu iduhie anyi site n’ebe ezi Ozioma ahụ di?
- 10 Gini ka ekwuru n’amaokwu ikpeazu nke iheomumu anyi banyere Hezekaiia? Òlee otu o si buru ezi ihenlereanya nye anyi?